

Aleg. LIX.

Sprawozdanie komisyi budżetowój

o zamknięciu rachunków za rok 1874 funduszu krajowego oraz funduszków uposażanych ze skarbu krajowego lub objętych budżetem.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Twoją z 7. marca r. b. przekazałeś komisji budżetowój do zbadania sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za rok 1874 i funduszków zostających pod zarządem lub kontrolą Wydziału.

Jakkolwiek komisja budżetowa zajmowała się starannie badaniem zamknięć rachunków funduszu krajowego w latach ubiegłych, mianowicie zaś za rok 1873, i na jej wniosek wysoki Sejm uchwalił 14. października 1874 r. ważne i zbawienne reformy w prowadzeniu rachunków i w układaniu zamknięć rachunkowych; jednak postanowiła szczegółowiej jeszcze zdać wysokiéj Izbie sprawę z rewizyi przedłożonego teraz zamknięcia rachunków za rok 1874. Albowiem dokładne zamknięcie rachunków z dochodów przez skarb krajowy istotnie powziętych i z wydatków przez skarb rzeczywiście poczynionych, oraz zbadanie tych zamkniętych rachunków, nietylko sprawdza rzeczywiste dochody i wydatki, nietylko przedstawia obraz wykonania budżetu uchwalonego przez Sejm i zarys zarządu groszem publicznym, ale nadto daje ważne wskazówki do uchwalania przyszłych budżetów, mianowicie wskazówkę: czy i w których pozycjach dochody za nisko lub za wysoko oceniono? wydatki za wielkie lub za małe naznaczono? co istotnie za pieniądź publiczny wykonano a co zostaje do wykonania? Zamknięcie znów rachunków z dochodów i wydatków stu kilkudziesięciu instytucji i funduszków samoistnych pod naczelném zarządem lub kontrolą reprezentacyi kraju zostających, daje taki sam obraz i takie same wskazówki co do majątku i budżetu tychże instytucji i funduszków.

Zważając na powyższe dwa wielkie działy rachunków i aby lepiej wywiązać się z swego zadania, komisya budżetowa przedstawia wysokiemu Sejmowi oddzielne niniejsze szczegółowe sprawozdanie o zamknięciu rachunków za rok 1874 funduszu krajowego w ściślejszém znaczeniu, oraz funduszków ze skarbu krajowego uposażanych lub budżetem objętych; oddzielnie zaś będzie miała zaszczyt zdać sprawę o zamknięciu rachunków za tenże rok 1874 funduszków samostnych nieuposażanych ze skarbu krajowego i nieobjętych budżetem.

Ten pierwszy a główny dział zamknięcia rachunków, który jest przedmiotem niniejszego sprawozdania, obejmuje trzy odrębne części, mianowicie zamknięcie rachunków: 1) funduszu krajowego w ściślejszém znaczeniu, 2) instytucyj uposażonych z skarbu krajowego, 3) funduszków samostnych nieuposażonych z krajowego skarbu, lecz objętych budżetem, to jest dla których budżet jest uchwalany przez Sejm na przedstawienie Wydziału krajowego, gdyż zostają pod wyłącznym jego zarządem. Przystępujemy najprzód do zbadania

Zamknięcia rachunków funduszu krajowego w ściślejszém znaczeniu.

Komisya budżetowa przekonała się, że księgi rachunkowe prowadzone są w porządku według szematów i wzorów uznanych za dobre przez biegłych i odpowiednio postanowieniom sejmowym. Przeprowadzono prawie w zupełności poprawy i reformy uchwalone przez wysoki Sejm 14. października 1874 r. na wniosek naszej komisji co do prowadzenia rachunków, układania zamknięć rachunkowych, i wprowadzono także reformę zaleconą w zeszłoroczném sprawozdaniu komisji roztrząsającej czynności Wydziału krajowego. Mianowicie: 1) Rachunek i kasę depozytów oddzielono zupełnie od rachunków i kasy funduszu krajowego. 2) Wszelkie zaliczki na wydatki roku bieżącego objęte pozycjami budżetu, wpisywane są w właściwych rubrykach wydatków, a zwroty zaliczek w właściwych rubrykach dochodów w chwili ich spłacenia, prócz wyjątku usprawiedliwionego przez Wydział krajowy w jego sprawozdaniu; zaś zwroty zaliczek wypłaconych w dawniejszych latach wpisywane są w oddzielną rubrykę dochodu. 3) Nietylko w księgach rachunkowych ale i w zamknięciu rachunków, wykazując sprzedaż lub kupno efektów, wyszczególniany jest ich rodzaj oraz kurs, według którego je sprzedano lub kupiono. 4) Wykazując w zamknięciu rachunków różnicę między przewidzianą w uchwalonym przez Sejm budżecie kwotą dochodu lub wydatku w każdej pozycji, a rzeczywistym na tę pozycję dochodem lub wydatkiem, uzasadniono po większej części dokładnie tę różnicę, t. j. wykazano powody większego lub mniejszego wydatku lub dochodu rzeczywistego od oznaczonego w budżecie. Jednak komisya budżetowa wyrazić musi życzenie, aby reformę tę przeprowadzono w zamknięciu rachunkowém i przy tych pozycjach, do których jeszcze zastosowaną nie została w całości. Szczególniej zaś wykazując różnicę między preliminowanym a rzeczywistym dochodem w najważniejszej jego rubryce, to jest w rubryce dochodów z dodatku krajowego do podatków, należy różnicę tę uzasadniać szczegółowo w sposób który niżej wskażemy, udowadniając zarazem jego potrzebę. Uzasadnienie znacznie większego, bo o 242.000 złr. dochodu w téj rubryce, powodem ogólnikowo wyrażonym w zamknięciu rachunków: — „iż wpłynęły znaczne kwoty na rachunek należności zaległych i dodatki krajowe punktualniej były uiszczane“ — nie mogła uważać komisya za dostateczne. Albowiem właśnie wyszczególnienie przyczyn, które spowodowały tę znaczną nadwyżkę dochodu rzeczywistego nad preliminowany — mianowicie wykazanie: 1) ile wpłynęło tytułem należności właściwej za rok 1874, ile zaś tytułem zaległości z lat dawniejszych; 2) jaka była ogólna zaległość z lat dawniejszych dodatku krajowego w dniu 30. czerwca 1874, to jest w dniu w którym rozpoczęto pobierać zaległości z lat dawniejszych na dochód roku 1874, a jaka pozostała zaległość z lat dawniejszych i z roku 1874 w dniu 30. czerwca 1875,

w którym zakończono pobór zaległości dodatku krajowego na dochód r 1874; — daty te dopiero mogą dobrze uzasadnić różnicę dochodu rzeczywistego od przybliżenie w budżecie obrachowanego. Prócz tego, daty powyższe zamieszczone w zamknięciu rachunków, są ważną wskazówką do uchwiania przyszłych budżetów, wskazówką do oceniania, czy postanowiona przez Sejm wysokość dodatku krajowego jest właściwą, czy też za małą lub za wielką?

Komisya budżetowa sądzi, że aby w zamknięciu rachunków dokładnie wykazać i uzasadnić rzeczywisty dochód skarbu krajowego z najważniejszego źródła, t. j. z dodatku krajowego do podatków państwowych, aby dać obraz jaki jest skład, obfitość i wyczerpywanie tego źródła? czy ta obfitość w roku danym (rokiem danym nazywamy rok, z którego składane są rachunki) zwiększyła się lub zmniejszyła i w których jej częściach składowych nastąpiło to powiększenie się lub zmniejszenie; słowem pragnąc, aby zamknięcie rachunków co do tej ważnej rubryki dochodów odpowiedziało wymogom wspomnianym na początku naszego sprawozdania, należy do jej uzasadnienia dołączyć wykaz zawierający następujące daty i cyfry:

1) Jakie sumy wynosiła preliminowana lub wymierzona i sprostowana cała należytość bieżąca za rok dany każdego podatku stałego z całej Galicyi wraz z zaległością z lat dawniejszych (którą urzędy podatkowe z początkiem roku budżetowego doliczają do właściwej należytości za rok i pobierają z nią razem jako należytość bieżącą), oddzielnie wykazując ogół wymierzonego i sprostowanego podatku wraz z dodatkiem wojennym, oddzielnie zaś bez dodatku wojennego. 2) Jakie sumy stanowiła wymierzona należytość bieżąca za rok dany dodatku krajowego przy każdym podatku stałym. 3) W jakich sumach wykazaną była zaległość z lat dawniejszych (wraz z zaległością poprzedniego roku) każdego podatku stałego i zaległość pobieranego przy nim dodatku krajowego, oraz ogólna zaległość z lat dawniejszych wszystkich podatków stałych i ogólna zaległość z lat dawniejszych dodatku krajowego w dniu 30. czerwca, t. j. w chwili rozpoczęcia poboru tej zaległości na rachunek roku danego. 4) Sumy rzeczywiście pobrane w ciągu roku budżetowego tytułem całej należytości za rok dany każdego podatku stałego wraz z dodatkiem wojennym i bez dodatku wojennego (t. j. czysty dochód z podatków). 5) Sumy rzeczywiście pobrane w ciągu roku budżetowego tytułem należytości całej za rok dany dodatku krajowego przy każdym podatku stałym (t. j. czysty dochód z dodatku krajowego). 6) Ile odpisano lub zwrócono podatkującym każdego podatku i pobieranego przy nim dodatku krajowego. 7) Jaka pozostała zaległość z lat dawniejszych i z roku danego każdego podatku stałego i dodatku krajowego z końcem roku budżetowego z którego składane są rachunki (jak w danym przypadku w dniu 30. czerwca 1875 r., w którym to dniu przestano pobiierać zaległości na dochód roku 1874).

Wszystkie te żądane daty i wykazy, bardzo użyteczne dla objaśnienia i uzasadnienia zamknięcia rachunków w tej rubryce dochodów, ma już po części Wydział krajowy, po części mieć łatwo może. Albowiem teraz przy roztrząsaniu zamknięcia rachunków za r. 1874, gdy komisya budżetowa uznała daty te potrzebnymi, sprawozdawca, z jej polecenia, otrzymał częśćią z ksiąg biura obrachunkowego przy Wydziale krajowym, a po części od c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu za pośrednictwem c. k. Komisarza rządowego wszystkie prawie wyżej żądane daty i wykazy, jak się to okaże z dalszej osnowy niniejszego sprawozdania. Tutaj zaś komisya powtarza życzenie, aby na przyszłość wykaz wzmiankowany znajdował się przy zamknięciu rachunków przedstawianém przez Wydział krajowy wysokiemu Sejmowi, jako załącznik obejmujący szczegółowe uzasadnienie rzeczywistego dochodu w tej ważnej jego rubryce.

Co się tyczy drobniejszych popraw w formie zamknięć rachunkowych, Wydział krajowy zastosował się także po większej części do uchwał Sejmu i uwag komisyi budżetowej; lecz życzyby jeszcze należało, aby te drobne poprawki w zupełności były przeprowadzone nietylko w alegatach, ale

także w głównych wykazach i sprawozdaniach. Mianowicie jest do życzenia, aby przyjęto stałe wcalem zamknięciu rachunków nazwy: „wydatek“ lub „dochód rzeczywisty większy lub mniejszy od preliminowanego“, zamiast „wynikłość korzystna“ lub „niekorzystna“; „pozostałość z rachunków po ich zamknięciu z końcem roku“, zamiast „reszta kasowa“ lub „zaoszczędzenie“, gdyż te nazwy inną zupełnie rzecz wyrażają niż „pozostałość z rachunków“. Zresztą w „pozostałości z rachunków“ mieszczą się także sumy przeznaczone w budżecie na roboty które istotnie wykonane nie zostały, a czego przecież nazwać nie można ani „zaoszczędzeniem“ ani „korzystną wynikłością“; mieszczą się większe dochody niż przewidziane, czego także nie można nazwać „oszczędnością“. Zwykle zaś w świecie zamęt w wyrażeniach prowadzi do zamętu w wyobrażeniach. Gdy Wydział krajowy z wielką gorliwością przeprowadził w całej rachunkowości reformy przez Sejm uchwalone i uwzględnił życzenia przez komisję naszą wyrażone, mamy pewną otuchę, że i te drobniejsze żądania w przyszłym zamknięciu rachunków uwzględni.

Z przedłożonego wys. Sejmowi przez Wydział krajowy zamknięcia rachunków za r. 1874 wykazuje się, iż **wydatki** funduszu krajowego w ściślejszym znaczeniu, w roku budżetowym 1874 (na który, jak wiadomo, można było wydatkować i pobierać dochody aż do 1 lipca 1875), wynosiły rzeczywiście ogółem 2,043.999 złr. 51 ct. Gdy zaś wszystkie pozycje wydatków w budżecie uchwalone na 1874 r. wynosiły razem 1,934.142 złr., przeto wydatki rzeczywiste były większe niż oznaczone w budżecie o 109.857 złr. 31 ct.

Ściśle biorąc wydatki rzeczywiste na tytuły budżetowe: II, III, IV, V, VI, XI i XIII były większe niż preliminowano o 261,778 złr. 90 ct. i przekroczenia budżetu w wydatkach w tytułach powyżej wymienionych wynoszą tę sumę. Gdy jednak w tytułach I, VII, VIII, IX, X i XII wydano rzeczywiście mniej o 151,921 złr. 39 ct. niż preliminowano w budżecie, przeto w ogóle wydatki rzeczywiste były większe od preliminowanych w budżecie tylko o 109.857 złr. 51 ct., jak to wyżej przedstawiliśmy.

Wszystkie te wykazane w zamknięciu rachunków co do każdej szczegółowej pozycji przekroczenia w wydatkach, uzasadnił Wydział krajowy przytoczonymi przy każdej pozycji wydatku powodami, a komisya budżetowa roztrząsnąwszy je i zażądawszy co do kilku tylko pozycji objaśnień i uzupełnień uzasadnienia, uznała wszystkie przekroczenia usprawiedliwionemi. Wyszczególnimy tu najznacześniejsze w wydatkach przekroczenia budżetu, wymieniając powody przytoczone na ich usprawiedliwienie.

W tytule V, „wydatki sanitarne“, w pozycji 30 „na koszta podróży lekarzy z powodu komisyj w sprawach sanitarnych i na $\frac{1}{3}$ część należitości za lekarstwa dostarczone dla epidemicznie chorych“, wyznaczono w budżecie 24.000 złr., musiano zaś wydać istotnie 62.768 złr., przeto więcój 38.768 złr. niż wyznaczono, a to z powodu wybuchu w kraju naszym w 1874 epidemicznie ospy, oraz z powodu, że w owym roku przypadło wypłacenie $\frac{1}{3}$ części należitości za lekarstwa dostarczone w roku poprzednim w daleko większej niż zwykle ilości z powodu panującej wówczas cholery. — W tyt. VI „zasiłki dla zakładów dobroczynnych“, w pozycji 36 na „umorzenie pożyczki zaciągniętej na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie“, wyznaczono 23.706 złr., wydano zaś rzeczywiście 87.778 złr., gdyż Wydział krajowy zamiast umorzyć tylko jedną ratę tej pożyczki, spłacił ją w całości z powodów które przedstawił wys. Sejmowi w oddzielném sprawozdaniu na przeszłej sesyi. — W tyt. VII „zasiłki dla zakładów naukowych“, w poz. 53 na „urządzenie szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie“ wyznaczono 8.000 złr.; wydano zaś według szczegółowego rachunku zamieszczonego w alegatach dołączonych do zamknięcia rachunków, 16.912 złr. 85 ct. na urządzenie oraz przekształcenie realności zakupionej na tę szkołę, przeto więcój o 8.913 złr. (Nawiasowo dodamy tu, że tę przewyżkę wydatku pokryto pożyczką 9.000 złr. zaciągniętą na hipotekę budynku tej szkoły, w moc uchwały sejmowej, a suma powzięta z pożyczki zapisana jest w dochodach na rok 1874).

W tytule XIII „rozmaite wydatki“, w pozycyi 133 na „budowę domu obłąkanych w Kulparkowie“ wydano 125.000 zhr. Cały ten wydatek rzeczywisty stanowi czwartą a bardzo znaczną zwyżkę nad wydatki preliminowane, gdyż w budżecie na rok 1874 nie zamieszczono tego wydatku i nie wyznaczono dla niego pokrycia. Albowiem sprawozdanie komisji budżetowej o projekcie budżetu na rok 1874 przedłożono wysokiemu Sejmowi 10 stycznia 1874 r., a dopiero na posiedzeniu 14 stycznia 1874 r. powzięła Izba sejmowa uchwałę co do wydatku na dalszą budowę domu obłąkanych w Kulparkowie i co do pokrycia tego wydatku. Zamknięcie rachunków za r. 1874 przedłożone teraz przez Wydział krajowy Sejmowi, uzasadnia tylko ogólnikowo ten bardzo znaczny wydatek nieobjęty budżetem, lecz wykonany w skutek oddzielnej uchwały sejmowej, i również ogólnikowo wspomina o jego pokryciu. Komisya budżetowa po zasięgnięciu bliższych wyjaśnień od referenta Wydziału i zbadawszy tę sprawę, przedstawia: Wspomniona uchwała sejmowa z 14 stycznia 1874 r. upoważniła Wydział krajowy „do użycia na dalszą budowę i ukończenie zakładu obłąkanych w Kulparkowie części funduszków zaoszczędzonych z r. 1872, o ile to wykonaném być może bez uszczerbku innych gałęzi gospodarstwa krajowego, aż do wysokości 125.000 zhr. w. a.“; „jeżeli zaś suma potrzebna na dalsze prowadzenie budowy i urządzenie zakładu w Kulparkowie w ciągu r. b. (1874) nie będzie pokrytą ze źródła powyżej wskazanego“, upoważniony został Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki, o ile wydatek nie będzie pokryty kwotami bezpośrednio z funduszu krajowego czerpanemi.

Ponieważ tak nazwane „fundusze zaoszczędzone“ 1872 r., to jest pozostałość z rachunków za ów rok, nie mogła być użytą wyłącznie na wydatek pomieniony, gdyż w równocześnie uchwalonym budżecie na r. 1874 wstawiono ją w całej sumie 217.108 zhr. jako pozycyę dochodów przeznaczonych na pokrycie wszystkich wydatków w budżecie już wyszczególnionych, przeto ten wydatek na dalszą budowę szpitala obłąkanych w Kulparkowie nie mógł mieć i nie miał wyłącznego pokrycia w tej pozostałości z rachunków. Lecz pomimo tego, wraz z wszystkimi innymi wydatkami r. 1874, był zaspokojony pieniędzmi pochodzącymi z ogółu dochodów funduszu krajowego w owym roku, nawet bez zaciągania pożyczki. Nadmienić tu należy, iż Wydział krajowy w złożonym Sejmowi zamknięciu rachunków za r. 1873 wyrachował się już z całej pozostałości z rachunków 1872 r., która wpłynęła w większą pozostałość z rachunków przy ich zamknięciu z końcem 1873 r., wykazaną w przeszłorocznych sprawozdaniach Wydziału krajowego i komisji budżetowej o tém zamknięciu rachunków, w sumie 260.708 zhr.

Przystępujemy teraz do wskazania w których pozycjach wydatków wydano rzeczywiście mniej niż wyznaczono w budżecie i z jakich powodów.

W tytule I „koszta reprezentacji kraju“, w pozycyi 3eiej „na dyety posłów“ wyznaczono w budżecie 64.000 zhr., wydano zaś tylko 23.245 zhr., przeto mniej o 40.755 zhr., z powodu daleko krótszego trwania sesji sejmowej niż przypuszczano przy układaniu budżetu.

W tytule VII „zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego“, w pozycyi 51 na „pokrycie niedoborów funduszu szkolnego“, wyznaczono 199.703 zhr., a wydano rzeczywiście 164.508 zhr., przeto mniej o 35.195 zhr. niż preliminowano, a to z powodu, iż fundusz szkolny miał mniejszy w owym roku niedobór niż przewidziano w chwili układania budżetu.

W tytule X „drogi krajowe“, a) na „koszta zarządu drogami“ wyznaczono 115.446 zhr., wydano zaś rzeczywiście 103.525 zhr., przeto 11.921 zhr. mniej, z powodu, że nie wszystkie posady dróżników były obsadzone i koszta podróży inżynierów mniej wyniosły niż przybliżenie odrachowano. W tymże tytule, w dziale b) na „budowę dróg i mostów“ wyznaczone na ośm pozycyji w wydatkach nadzwyczajnych kwoty wynosiły łącznie sumę 195.000 zhr.; wydano zaś 180.456 zhr.; przeto wydano ogółem mniej o 14.544 zhr. z powodu, iż nie zbudowano dojazdowej drogi do mostu w Śniatynie, ponieważ mostu w owym roku nie zbudowano, oraz z powodu, że na budowę drogi z Żółkwi ku

Krystynopolowi prelimitowano 40.000 złr., a wydano tylko 28.769 złr. — Nadmienić tu musimy, że sumę 25.000 złr. wyznaczoną w budżecie na most pod Śniatynem na Prucie, użyto na zbudowanie zniesionego niespodziewanie przez powódź mostu na Sanie pod Jarosławiem. Lecz to przekroczenie pod względem formalnym budżetu uzasadnił Wydział krajowy szeregółowo i dokładnie w sprawozdaniu o swoich czynnościach za czas od 1 września 1873 r. po koniec czerwca 1874 r. (patrz str. 78), a wysoki Sejm uznał to przekroczenie zupełnie usprawiedliwioném.

W tymże tytule X, w poddziale c) „na utrzymanie dróg“, wyznaczone w trzydziestu pozycjach kwoty wynosiły łącznie sumę 445.554 złr., a wydano tylko 407.331 złr., przeto mniej o 38.223 złr. z różnych powodów, które wymienione są przy każdej pozycji wydatku na utrzymanie tych trzydziestu dróg.

W tytule XIII, w pozycji 132 „na budowę II piętra w szpitalu lwowskim“ wyznaczono w budżecie 66.629 złr., a wydano tylko 5.823 złr., przeto mniej o 60.806 złr., z powodu, że budowa ta była w r. 1874 tylko w części wykonaną.

Ponieważ w jednych pozycjach budżetu wydano więcej niż prelimitowano o 261.778 złr. 90 ct., jak to wykazaliśmy, a w innych pozycjach mniej niż prelimitowano o 151.921 złr. 39 ct.; przeto ogółem w r. 1874 wydatki rzeczywiste były wyższe od wyznaczonych w budżecie o 109.857 złr. 51 ct.

Rzeczywiste **dochody** funduszu krajowego w ściślejszém znaczeniu w 1874 roku wynosiły 2,519.294 złr. 37 ct.; gdy zaś obrachowano je w budżecie na ten rok uchwalonym, na 2,027.237 złr. przeto dochody rzeczywiste były większe od przewidzianych o 492.057 złr.

Najznacniejsza różnica między dochodem prelimitowanym a rzeczywistym jest w tytule VI, t. j. w dochodzie z dodatku krajowego od podatków. Dochód ten z 30 centowego dodatku krajowego do każdego reńskiego po $\frac{2}{3}$ tów stałych państwowych (bez dodatku wojennego), oznaczony był w budżecie na 1,800.000 złr., przyniósł zaś rzeczywiście 2,042.094 złr. 36 ct., przeto o 242.094 złr. 36 ct. więcej niż przewidziano w budżecie, a to z powodów które komisya budżetowa bliżej tu przedstawia na mocy liczb i wykazów wyjętych z ksiąg rachunkowych Wydziału krajowego lub nadesłanych przez c. k. Dyrekcyę skarbu za pośrednictwem c. k. Komisarza rządowego; albowiem niezadowolniła się komisya, jak już wspomnieliśmy wyżej, ogólnikowém téj różnicy uzasadnieniem w przedłożoném Sejmowi zamknięciu rachunków.

W ciągu roku budżetowego 1874 wpłynęło do skarbu krajowego tytułem należności właściwej za r. 1874 dochodu z dodatku krajowego, pobieranego w wysokości 30 centów od każdego złotego reńskiego podatków państwowych 1,913.844 złr. 69½ ct.

Wpłynęło zaś w ciągu tego roku budżetowego 1874 tytułem zaległości z lat

dawniejszych 152.693 „ 11½ „

Ogółem wpłynęło 2,066.537 złr. 81 ct.

według wykazów złożonych komisji przez biuro obrachunkowe Wydziału krajowego, a wyciągniętych z ksiąg rachunkowych.

Lecz podatkującym zwrócono z powodu niesłusznego poboru i t. d. złr. 24.443 ct 45. Mianowicie, zwrócono z sumy pobranéj tytułem należności właściwej za r. 1874 kwotę 4.392 złr. 50 ct., zwrócono z sumy pobranéj tytułem zaległości z lat dawniejszych kwotę 20.050 złr. 95 ct.

Przeto wpłynęło do skarbu krajowego jako czysty dochód z dodatku krajowego tytułem należności właściwej za r. 1874 1,909.452 złr. 19½ ct.
tytułem zaległości z lat dawniejszych 132.642 „ 16½ „

Ogółem wpłynęło jako czysty dochód z dodatku krajowego 2,042.094 złr. 36 ct. przeto więcej niż w sumie 1,800.000 prelimitowano, o złr. 242.094 ct. 36, który to ostateczny wy-

nik wykazano także dokładnie w przedłożoném wysokiemu Sejmowi zamknięciu rachunków za rok 1874.

Ta przewyżka dochodu rzeczywistego nad przewidziany przybliżenie w budżecie pochodzi, jak widzimy, nietylko stąd, iż wpłynęło w ciągu roku budżetowego 1874 132.642 złr. tytułem zaległości dodatku krajowego z lat dawniejszych, ale także z powodu, iż należność 30-centowego dodatku krajowego za rok 1874, prelininowana w budżecie na 1,800.000 złr. przyniosła więcéj o 109.452 złr. Wreszcie ta przewyżka dochodu rzeczywistego z dodatku krajowego nad prelininowany pochodzi także stąd, że rachunek co do téj rybryki dochodu za rok budżetowy 1873 zamknięto wyjątkowo już z dniem 30. kwietnia 1874 (jak to Wydział krajowy przedstawił już był wysokiemu Sejmowi w sprawozdaniu swoim ówczesném) i już od tego dnia pobierane zaległości dodatku z lat dawniejszych i z r. 1873 wpisywano na dochód 1874 r.; natomiast wszystkie rachunki funduszu krajowego za rok budżetowy 1874 zamknięto dopiero z dniem 30. czerwca 1875 r. i aż do tego dnia pobierane zaległości dodatku krajowego wpisywano na dochód 1874 r., odpowiednio zasadam przez Sejm uchwalonym.

Uczynić tu należy uwagę, iż przy układaniu budżetów funduszu krajowego na lata dawniejsze i jeszcze na rok 1874, brano za podstawę przybliżonego obrachowania dochodu z dodatku krajowego, uchwalanego w pewnym stosunku procentowym do każdego reńskiego podatku państwowego (n. p. w stosunku 30 centów do każdego reńskiego), zasadę, iż podatki stałe państwowe, bez dodatku wojennego, przynosiły skarbowi państwowemu przecięciowo 6 milionów złr. czystego dochodu z całej Galicyi, po odtrąceniu już odpisów, zwrotów i zaległości każdorocznej, a przeto na téj podstawie obliczano, że jeden cent dodatku krajowego przyniesie skarbowi krajowemu 60.000 złr. Gdy przekonano się, iż ta podstawa przybliżonego obrachowania dochodu z dodatku krajowego jest za niską, wzięto już późniéj przy zaprojektowaniu budżetu na r. 1876 za miarę do obliczenia przybliżenie dochodu z dodatku krajowego, iż podatki stałe państwowe z Galicyi bez dodatku wojennego przynoszą przecięciowo 6,600.000 złr. po odtrąceniu odpisów, zwrotów i każdorocznych zaległości, a przeto że jeden cent dodatku krajowego przyniesie 66.000 złr. dochodu skarbowi krajowemu.

Zwrócić tu także musimy uwagę wysokiego Sejmu, że pomimo spłacania corocznie części zaległości z lat dawniejszych w podatkach i dodatkach, zaległości te z lat dawniejszych mało się zmniejszają, niekiedy nawet nieco wzrastają. Albowiem w miejsce spłaconej części zaległości z lat dawniejszych, przybywa corocznie do zaległości: Po 1sze, część niespłaconej należności podatków i dodatku krajowego z roku ostatniego, przypisana do należności za rok bieżący w dniu 30. czerwca każdego roku już jako zaległość z lat dawniejszych; po 2gie, urzędy podatkowe wynajdują corocznie nowych kontrybuentów lub przedmioty nie pociągnięte dotychczas do opodatkowania, a które według ustaw finansowych opodatkowują, wymierzając zaś dla nich podatek na rok bieżący, wykazują zarazem co winni byli zapłacić w latach ubiegłych na rachunek podatku, a przeto i dodatku krajowego, i te kwoty doliczają do zaległości z lat dawniejszych. W ten sposób bez zmiany wysokości podatku i procentowej skali dodatku, wzrasta dochód tak z podatku jak z dodatku i wzrasta zaległość z lat dawniejszych.

Aby dokładnie wykazać i objaśnić rzeczywisty dochód w 1874 r. z dodatku krajowego do stałych podatków państwowych, we wszystkich częściach składowych tego źródła dochodu, a objaśnić w sposób, iżby zamknięcie rachunków było także wskazówką do układania przyszłych budżetów, dołącza komisya budżetowa do tego ustępu swego sprawozdania, jako załącznik, wykazy *a* i *b*, udzielone jéj przez c. k. krajową Dyrekcyę skarbu.

Druga znaczniejsza różnica między dochodem przewidzianym w budżecie a rzeczywistym, jest w rubryce VII. w pozycyi 14ej „zwroty zaliczek wypłaconych przed r. 1874.“ Na pozycyę tę nie prelininowano w budżecie uchwalonym na r. 1874, gdyż powstała ona dopiero wskutek

uchwały sejmowej z 14. października 1874 powziętej na wniosek komisji budżetowej, aby zwroty zaliczek wypłaconych przed r. 1874 postawić jako oddzielną pozycję dochodów; zwroty te zaś przyniosły w ciągu 1874 r. 193.939 złr. Dawniej wpisywano je w dziale pozycji przebiegających i znajdowały się dopiero w dochodzie w ówczesnej reszcie kasowej.

Trzecia znaczniejsza przewyżka dochodów rzeczywistych nad preliminowane w budżecie pochodzi z powodu, iż w budżecie na r. 1874 nie preliminowano żadnego dochodu z chwilowego umieszczenia na procent pieniędzy wpływających do kasy krajowej a zaraz niewydawanych, zaś to chwilowe oprocentowanie przyniosło dochodu 5.314 złr.

Powodem czwartej przewyżki (w tytule VIII. w pozycji 15) dochodów rzeczywistych nad przewidziane w budżecie był nadzwyczajny dochód z pożyczki 9.000 złr., którą odpowiednio uchwała sejmowej, zaciągnięto na hipotekę nieruchomości nabytej na szkołę gospodarstwa lasowego. Kwota ta użyta została, jak to już wspomnieliśmy, na pokrycie większego niż był przewidziany wydatku na urządzenie tej szkoły.

Nakoniec dochody rzeczywiste w 1874 r. są większe od preliminowanych w budżecie na tenże rok, z powodu większej rzeczywistej pozostałości z rachunków. Pozostałość z rachunków wykazana, przy ich zatwierdzonej już przez Sejm zamknięciu z końcem r. 1872, w sumie 217.108 złr. i budżetem uchwalonym na r. 1874 przekazana na pokrycie wydatków w tym roku, weszła wprzód w rachunki funduszu krajowego złożone już za r. 1873 i wpłynęła z nich jako pozostałość z rachunków przy ich zamknięciu z końcem roku budżetowego 1873, w sumie znacznie większej, bo 260.708 złr. wynoszącej. W tej sumie 260.708 złr. mieściła się pozostałość z rachunków za r. 1872, o ile nie została zużyta na wydatki r. 1873, oraz mieściła się przewyżka dochodów bieżących pobranych w 1873 r. nad wydatki w tymże roku. Cokolwiekby, cała ta suma 260.708 złr.— zwiększona jeszcze kwotą 1.500 złr. wyłączonej z depozytów, bo należącej do funduszu krajowego — ogółem 262.208 złr. znalazła się w skarbie krajowym w rzeczywistych jego dochodach w 1874 r. jako pozostałość z rachunków po ich zamknięciu z końcem roku budżetowego 1873; przeto z całej tej sumy Wydział krajowy w złożonych przez siebie rachunkach za r. 1874 rachować się powinien i rachuje się istotnie. Wprawdzie Wydział krajowy w budżecie uchwalonym na 1874 r. miał przekazaną na pokrycie wydatków owego roku jedynie 217.108 złr. jako pozostałość z rachunków po ich zamknięciu z końcem 1872 r.; więc tę tylko kwotę na pokrycie wydatków w 1874 r. mógł użyć bez przekroczenia budżetu i oddzielnego usprawiedliwienia tegoż przekroczenia, zaś reszta pozostałości z rachunków, wynosząca 45.100 złr. a powstała z przewyżki bieżących dochodów 1873 r. nad wydatki w owym roku, powinna być w pozostałości z rachunków przy ich zamknięciu z końcem roku budżetowego 1874, i rzeczywiście stanowi ona część wielkiej sumy 475.297 złr., którą wykazuje jako pozostałość z rachunków przy ich zamknięciu z końcem roku budżetowego 1874, złożone przez Wydział krajowy sprawozdanie, roztrząsnięte właśnie przez naszą komisję.

Sprawozdanie to Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków za r. 1874, zamieszcza w roztrząsanej powyżej pozycji te same zupełnie cyfry i dochodzi do tychże samych wyników; lecz tę tylko pod względem formy popełniło niedokładność, iż pozostałość z rachunków przy ich zamknięciu z końcem r. 1872, przeznaczoną na dochód 1874 r. nazwało preliminowaną pozostałością z rachunków na r. 1873, porównując ją z rzeczywistą pozostałością z rachunków za tenże r. 1873. Po zwróceniu uwagi przez komisję budżetową na tę niedokładność co do formy, właściwy referent Wydziału krajowego poprawił tę niedokładność w formie w sposób wyżej przedstawiony, który komisya budżetowa przyjęła i za słuszny uznała.

Przewyżka dochodów rzeczywistych nad przewidziane w budżecie w tytułach II, V, VI, VII, VIII, wynosiła ogółem 495.448 złr. Gdy jednak w tytule I dochodu z „odnajmu ubikacyi

sejmowych“ i w tytule IV „nadwyżki dochodów od zakładów uposażonych“, dochody były rzeczywiście mniejsze o 3.391 zhr. od przewidzianych w budżecie, przeto ogólna przewyżka dochodów rzeczywistych nad przewidziane w budżecie wyniosła 492.057 zhr., jak to wyżej już wykazaliśmy.

Jeżeli ogół rzeczywistych wydatków 1874 r. wykazany szczegółowymi za ten rok rachunkami w sumie 2.043.991 zhr. 51 ct. porównamy z ogółem rzeczywistych dochodów za tenże rok 1874, wynoszących, według szczegółowych rachunków, sumę 2.519.294 zhr. 37½ ct. przewyżka rzeczywistych dochodów nad rzeczywiste wydatki, w sumie 475.294 zhr. 86½ ct. jest pozostałością z rachunków przy ich zamknięciu z końcem roku budżetowego 1874 *).

Przechodzimy teraz do drugiej części zadania naszego, t. j. do przeglądu zamknięcia rachunków za r. 1874.,

funduszków i instytucyj uposażonych ze skarbu krajowego.

Pierwszą taką instytucją, jest szpital główny lwowski. Przedłożone przez Wydział krajowy zamknięcie rachunków okazuje, iż w pierwszym jego oddziale t. j. w oddziale chorych, wydatki rzeczywiste odpowiadały z małymi różnicami, wydatkom preliminowanym w budżecie i przekroczenia w wydatkach wynosiły tylko 387 zhr. we wszystkich 97 pozycjach razem wziętych; albowiem wydatki w tych pozycjach przewidziano w budżecie na 143.868 zhr., wydano zaś rzeczywiście 144.254 zhr. Przekroczenia drobne w szczegółowych pozycjach uznała komisya usprawiedliwionemi. Co się tyczy dochodów tego oddziału szpitala lwowskiego, chociaż jeden ich tytuł, to jest „zwroty kosztów leczenia“ przyniósł mniej o 21.049 zhr. niż przybliżenie obrachowano w budżecie, jednak zmniejszenie to w tym tytule dochodów pokryte było powiększeniem dochodów w innych ich tytułach, tak, iż wszystkie wydatki zaspokojono bez powiększenia uposażenia z funduszu krajowego, które było wyznaczone i wypłacone w kwocie 8.438 zhr.

Oddział położnic w tymże szpitalu lwowskim miał wydatki rzeczywiste w sumie 16.007 zhr., mniejsze nawet o 824 zhr. od przewidzianych w budżecie; przeto mniejszy także niż preliminowano wypłacono zasiłek z funduszu krajowego w sumie 14.821 zhr.

Na oddział obłąkanych w tymże szpitalu, wydatki rzeczywiste wynoszące 90.635 zhr. były znacznie większe od preliminowanych w sumie 75.085 zhr., bo o 15.550 zhr. Nadwyżka ta powstała głównie z powodu, iż wydatki na żywienie i leczenie obłąkanych były większe o 7.770 niż przewidziano, a nadto, iż zwrócono pożyczkę, zaciągniętą przez ten oddział od innych oddziałów szpitala, w sumie 9.546 zhr. Wskutek tój przewyżki wydatków rzeczywistych nad przewidziane w budżecie, musiano zasiłek z funduszu krajowego, wyznaczony w budżecie w kwocie 62.904 zhr., powiększyć i wypłacić tym tytułem 77.246 zhr. Przekroczenia budżetu uzasadniane przy każdej pozycji szczegółowo, komisya uznała usprawiedliwionymi.

Oddział podrzutków: wydatek rzeczywisty był mniejszy o 6.446 zhr., niż preliminowano w sumie 46.715 zhr., przeto mniejszy także wypłacono zasiłek z funduszu krajowego dla pokrycia mniejszego o 6.513 zhr. niedoboru we własnych dochodach tego oddziału.

Szpital św. Łazarza w Krakowie—oddział chorych. Wydatki oznaczone w 50 pozycjach budżetu na 56.249 zhr. wynosiły rzeczywiście 70.120 zhr. Przewyżkę tę w wydatkach, spo-

*) Do tej sumy należy jeszcze dodać resztę gotówki, lokowanej w banku a wykazanej przy kasowym zamknięciu z końcem 1873., w kwocie 3 zhr. 5 ct.; wynosić więc będzie pozostałość z rachunków przy ich zamknięciu z końcem roku budżetowego 1874, sumę 475.297 zhr. 91½ ct.

wodował głównie większy o 5.851 zhr. wydatek na naprawę budynku, oraz że wynagrodzenie za żywienie i pielęgnowanie chorych podwyższono o 5 ct. od dnia i głowy, co Wydział krajowy uzasadnił w sprawozdaniu ze swoich czynności przedłożonem Wysokiej Izbie 27 listopada 1873 r. Zwyżkę wydatków rzeczywistych nad przewidziane w budżecie, pokryto większymi niż preliminowano dochodami, mianowicie wyższym niż obrachowano dochodem z procentu od kapitałów własnością szpitala będących, bo części tych kapitałów nie użyto jeszcze wcale w owym roku na zamierzoną budowę szpitala. Ten oddział szpitala zaspokoił wszystkie wydatki własnymi dochodami, i dla tego ani preliminowano, ani wypłacano jakiegokolwiek dla niego zasiłku ze skarbu krajowego dla pokrycia niedoboru.

Wydatki na oddział położnic i podrzutek tego szpitala krakowskiego, oznaczone w budżecie na 42.351 zhr., wynosiły istotnie 43.123 zhr. Pomimo tej małej a usprawiedliwionej zwyżki w wydatkach, znalazły one pokrycie w rzeczywistych dochodach nie tylko bez podwyższenia uposażenia z funduszu krajowego, lecz owszem przy jego zmniejszeniu z 26.694 zhr. na 24.579 zhr.; albowiem własne dochody tego oddziału przyniosły więcej niż preliminowano, a to z powodu spłacenia przez oddział chorych zaliczki udzielonej mu z funduszu położnic i podrzutek.

Wydatki rzeczywiste na oddział syfilitycznych tego szpitala, wynoszące ogółem 28.871 zhr. były nieco wyższe od preliminowanych w 26 pozycjach budżetu w sumie 27.242 zhr.; a gdy dochody własne tego oddziału, wynoszące rzeczywiście 27.611 zhr., nie pokryły tej nadwyżki wydatków, przeto odpowiednio ogólnym zasadom, wypłacono ze skarbu krajowego zasiłek w kwocie 1.260 zhr. dla pokrycia niedoboru.

Wydatki w oddziale obłąkanych tego szpitala oznaczone były w budżecie na 17.786 zhr., wydano zaś rzeczywiście 18.127 zhr.; przewyżka rzeczywistych wydatków nad preliminowane, wynosiła tylko 341 zhr. a oprócz drobnych różnic w kilku pozycjach, rzeczywistość odpowiadała preliminarzowi co do wydatków. Lecz co się tyczy dochodów, była znaczniejsza różnica między rzeczywistymi a preliminowanymi, gdyż własne dochody tego oddziału, obrachowano w budżecie na 20.951 zhr., przyniosły zaś istotnie tylko 14.932 zhr., przeważnie z powodu, iż zwrot kosztów leczenia obrachowano na 20.700 zhr., a tytułem tym wpłynęło tylko 14.278 zhr. Przeto dla pokrycia niedoboru we własnych dochodach wypłacić musiano tytułem uposażenia ze skarbu krajowego 3195 zhr., której to kwoty nie preliminowano.

Różnice między przewidzianymi w budżecie a rzeczywistymi wydatkami i dochodami, uzasadniane przy każdej pozycji w rachunkach wszystkich oddziałów w szpitalach lwowskich i krakowskich, uznała komisya budżetowa za usprawiedliwione. Nadto zwraca komisya uwagę Wysokiego Sejmu, iż we wszystkich prawie oddziałach szpitalów, rzeczywisty dochód ze zwrotu kosztów leczenia był mniejszy od przybliżenie obrachowanego w budżecie.

Fundusz policyi krajowej miał wydatki rzeczywiste w sumie 1.965 zhr. 32 ct., obliczono zaś je w budżecie na sumę 4.264 zhr., dochody rzeczywiste wynosiły 6.754 zhr. w. a., a preliminowano je tylko w kwocie 5.565 zhr. Pomniejszenie wydatków a zwiększenie dochodów nastąpiło z powodu sprzedaży rządowi realności Maryi Magdaleny, w skutek czego wydatek na utrzymanie budynku znikł w rzeczywistości, zaś dochód z odsetek od kapitału otrzymanego za budynek, był większy niż spodziewany dochód z budynku. Pozostałość z rachunków w sumie 4.786 zhr. przeniesiono do funduszu krajowego, albowiem dopiero później zapadła uchwała sejmowa, aby nadwyżki dochodów przyłączać do zarodowego majątku funduszu policyi.

Fundusz szkolny krajowy. Wydatki tego funduszu oznaczone były w budżecie na 1874 r. w sumie 280.766 zhr., według zaś przedłożonych przez krajową Radę szkolną rachunków (patrz dołączone do zamknięcia rachunków na rok 1874 allegata litera B. stronica 140 i następne)

wydatki rzeczywiste uskutecznione z funduszu szkolnego w ciągu roku budżetowego 1874 wynosiły ogółem 357.132 złr. 65 ct. Przeto w rachunkach za 1874 r. wykazany wydatek rzeczywisty jest większy od preliminowanego o 76.387 złr.

Ta zwyżka wydatków rzeczywistych nad preliminowane jest usprawiedliwioną, a nawet tylko pozorną. Albowiem wydatki objęte zamknięciem rachunków za r. 1874, mieszczą w sobie dwa działy. Pierwszy dział obejmuje wydatki poczynione w pierwszej połowie 1874 r. na rachunek należności z 1873 r., budżetem na tenże r. 1873 oznaczonych; wynosiły te wydatki sumę 77.631 złr. 91 ct. Wydatki tego działu powinny były wejść w rachunki za r. 1873; lecz gdy zamknięcie rachunków za ów rok nastąpiło zanim liczbę z wydatków złożyła krajowa Rada szkolna, przeto nie były objęte zamknięciem rachunków za r. 1873, lecz dopiero w rachunkach zamkniętych z końcem roku budżetowego 1874. Nadmienić tu winniśmy, iż także suma przeznaczona na pokrycie tych wydatków w 1873 r., weszła w dochody na r. 1874 i wykazaną jest w ich spisie jako pozostałość za rok 1873 wynosząca 100.110 złr.

Drugi dział obejmuje rzeczywiste wydatki funduszu szkolnego za r. 1874, asygnowane i wypłacane aż do końca czerwca 1875 r.; wynosiły one ogółem 279.500 złr.; gdy zaś preliminowano je, jak wspomnieliśmy, w kwocie 280.746 złr., przeto istotnie wydano mniej niż preliminowano o 1.246 złr.

Dochody funduszu szkolnego na r. 1874 przewidziano w budżecie w sumie 280.746 złr., a w tych budżetem oznaczonych dochodach było wyznaczone uposażenie z skarbu krajowego w sumie 199.703 złr. Rzeczywiste zaś dochody w 1874 r. wynosiły, według zamknięcia rachunków, 357.132 złr.; głównie z powodu, iż do dochodów przewidzianych przybyła pozostałość dochodów z r. 1873 w sumie 100.110 złr. przeznaczona na pokrycie wydatków r. 1873, która nie tylko na ten cel wystarczyła, ale nawet pokryła część wydatków na rok 1874. W skutek tego uposażenie ze skarbu krajowego zostało wypłacone tylko w sumie 164.508 złr., mniej o 35.195 złr. niż preliminowano, gdyż tyle tylko wynosił istotny niedobór we własnych dochodach funduszu szkolnego.

Uczynić tu musi komisya budżetowa uwagę, iż zamknięcie rachunków funduszu szkolnego nie jest ułożone w formie odpowiedniej budżetowi tego funduszu co się tyczy działu wydatków; w dołączonym zaś do zamknięcia rachunków szczegółowym wykazie wydatków, przedłożonym przez krajową Radę szkolną, wyszczególnione są wprawdzie dokładnie wszystkie ich pozycye, ale nie wykazano i nieuzasadniono przy każdej pozycji różnic między wydatkiem rzeczywistym a preliminowanym. Komisya budżetowa porównawszy wzmiankowany wykaz wydatków z preliminarzem na r. 1874, przekonała się, że te różnice są małe i otrzymała od krajowej Rady szkolnej żądane ich uzasadnienie. Jednak wyrazić tu musi żądania: 1) aby na przyszłość zamknięcie rachunków funduszu szkolnego przedkładane było Sejmowi w formie odpowiedniej uchwalonemu na tenże rok budżetowi tegoż funduszu, a w tymże zamknięciu rachunków należy wykazywać i uzasadnić przy każdej pozycji różnicę między przewidzianym a rzeczywistym wydatkiem; 2) aby w prowadzeniu rachunków funduszu szkolnego i w ich zamknięciach z końcem roku budżetowego zastosowano się do uchwał sejmowych 14. października 1874 r. wydanych dla prowadzenia i zamykania rachunków wszystkich funduszy krajowych, oraz do ogólnej zasady przyjętej względem funduszy krajowych, że asygnowanie pieniędzy na wydatki roku zeszłego, kończy się z dniem 31. marca, a wydatkowanie z dniem 30. czerwca roku następnego.

Przystępujemy wreszcie do trzeciej a szczerzej części naszego zadania, to jest do zdania sprawy z zamknięcia rachunków

funduszków samoistnych nieuposażonych z skarbu krajowego lecz budżetem objętych,

bo preliminarz ich dochodów i wydatków Sejm uchwała.

Z przedłożonego przez Wydział krajowy zamknięcia rachunków z końcem roku budżetowego 1874 dochodów i wydatków tych funduszków samoistnych, przekonała się komisya budżetowa, iż co do czterech takich funduszków t. j. 1) domestykalnego, 2) kultury krajowej, 3) stanowego sierocińskiego i 4) funduszu Aleksandra hr. Stadnickiego, wydatki i dochody rzeczywiste odpowiadały z małymi różnicami, przewidzianym w budżetach tych funduszków, a różnice wspomniane między rzeczywistością a preliminarzem są uzasadnione. Nadto przekonała się komisya, że w tych czterech funduszach dochody rzeczywiste były większe od wydatków istotnych, powstała zaś stąd i wykazana pozostałość z rachunków przy ich zamknięciu, przeniesioną została do ich majątków zarodowych i powiększyła takowe. Co się tyczy piątego funduszu samoistnego budżetem objętego, t. j. funduszu „szkoły kucia koni“, wszystkie dochody tego funduszu były większe od prelininowanych z powodów wymienionych w rachunkach przy każdej ich pozycji, a głównie z powodu, iż wpływać zaczęły od 1. sierpnia 1874 r. czynsze z nabytej realności we Lwowie należącej do tego funduszu. Dochody te użyte zostały na pokrycie wydatków utrzymania i przekształcenia budynków na szkołę weterynaryi w moc uchwały sejmowej jeszcze 9. października 1869 r.

Komisya budżetowa zdawszy w powyższy sposób wysokiemu Sejmowi sprawę o przedłożonym przez Wydział krajowy a zbadanym przez nią zamknięciu rachunków za rok 1874 funduszu krajowego w ściślejszém znaczeniu, instytucyj uposażanych ze skarbu krajowego oraz funduszków samoistnych nieuposażanych z tegoż skarbu, lecz objętych budżetem, wnosi :

„Wysoki Sejm uchwalić raczy:

„Udziela się Wydziałowi krajowemu absolutorium z rachunków funduszu krajowego i funduszków samoistnych budżetem objętych za r. 1874.“

We Lwowie dnia 28. marca 1876.

przewodniczący,
H. Wodzicki.

sprawozdawca,
Leon Chrzanowski.

Zamknięcie rachunków

dochodu z podatków stałych i dodatku krajowego na rok budżetowy 1874.

Pozycja Dział	Nazwiska rubryk	Dochód z należności wykazanej do poboru na rok budżetowy 1874				Razem wpłynęło	Preliminowana kwota na rok 1874	Rzeczywisty do- chód z podatku był przeto większy mniejszy od prelinimowa- nego	Pozostałe w dniu 30. czerwca 1875 zaległości odno- szące się do należności po koniec grudnia 1874		Potracone z obok wykazanych upłat						
		Wpłynęło od 1. stycznia do 31. grudnia 1874		Wpłynęło do 30. czerwca 1875					złr. ct.		złr. ct.		opusty czyli odpisania		zwroty nadpłat		
		złr.	ct.	złr.	ct.				złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	
1 11	Gruntowy	3,859.301	60	714.109	73	4,573.411	33	4.465.000	—	108.411	33	391.108	—	197.617	—	54.876	—
	z tego wypada na zwyczajną należność podatku bez dodatku wojennego	3,087.441	28	571.287	78	3,658.729	6	—	—	—	—	312.886	—	158.254	—	43.901	—
	Dodatek krajowy przy tym podatku	925.832	38	165.423	45	1,091.255	83	—	—	—	—	93.865	—	32.470	—	13.170	—
2 12	Domowo - czynszowy	800.365	45	271.716	40 1/2	1,072.081	85 1/2	960.000	—	112.081	85 1/2	139.857	—	183.376	—	14.828	58
	z tego wypada na zwyczajną należność podatku bez dodatku wojennego	640.292	36	217.373	12	857.665	48	—	—	—	—	111.886	—	146.701	—	11.862	87
	Dodatek krajowy	199.937	70	66.928	20	266.865	90	—	—	—	—	33.565	—	30.099	—	3.558	86
	Domowo - klasowy	1.407.409	24	197.927	94	1,605.337	18	1,516.000	—	89.337	18	184.710	—	56.476	—	5.406	51
	z tego wypada na zwyczajną należność podatku bez dodatku wojennego	804.233	85	113.101	97	917.335	82	—	—	—	—	105.549	—	32.272	—	3.089	43
	Dodatek krajowy	241.270	15	32.799	57	274.069	72	—	—	—	—	31.664	—	9.681	—	926	82
3 13	Zarobkowy	580.777	30 1/2	97.790	79 1/2	678.568	10	526.000	—	152.568	10	226.984	—	218.774	—	4.226	26
	z tego wypada na zwyczajną należność podatku bez dodatku wojennego	325.421	1	34.209	69	359.630	70	—	—	—	—	136.190	—	118.984	—	2.326	38
	Dodatek krajowy	97.626	30	15.710	81	113.347	11	—	—	—	—	45.857	—	35.453	—	697	91
4 14	Dochodowy 1) fasonowany	1.211.165	96 1/2	355.798	99	1,566.964	95 1/2	1,364.101	—	202.863	95 1/2	226.503	—	58.147	—	67.353	69
	z tego wypada na zwyczajną należność podatku bez dodatku wojennego	631.205	51	188.364	18	819.569	69	—	—	—	—	113.251	—	31.973	—	37.044	58
	Dodatek krajowy	189.361	65	54.625	61	243.987	26	—	—	—	—	43.889	—	9.591	—	11.113	37
	Od należności do poz. 2, 3 i 4, wykazy- nych nie po- biera się do- datku krajow. 2) od płac stałych urzędników pań- stwowych	36.121	19	18	92 1/2	36.102	26 1/2	61.427	—	25.324	73 1/2	—	—	—	—	—	—
	3) od kuponów obligacji indemnizacyj- nych i innych	396.350	29 1/2	—	—	396.350	29 1/2	408.677	—	12.326	70 1/2	—	—	—	—	—	—
	4) z domów od podatku czynszowego wolnych 5% czystego dochodu	23.243	52 1/2	6.225	39 1/2	29.468	92	20.795	—	8.673	92	12.758	—	1.285	—	185	—
	Podatki	8,314.734	57	1,643.550	33	9,958.284	90	9,322.000	—	636.284	90	1,181.920	—	715.875	—	146.876	4
	Ogółem z tych wypada na należność zwyczajną podatków bez dodatku wojennego	5,488.594	1	1,124.336	74	6,612.930	75	—	—	—	—	779.762	—	488.184	—	98.224	26
	Dodatki krajowe	1,654.028	18	335.497	64	1,989.525	82 *)	—	—	—	—	248.840	—	117.294	—	29.466	96

*) Uwaga komisji budżetowej: Zwrócić tu należy uwagę, iż według niniejszego załącznika wykazany jest przez c. k. krajową Dyrekcyę skarbu czysty dochód z dodatku krajowego w ciągu roku budżetowego 1874. w sumie złr. 1,989.525, a według zamknięcia rachunków Wydziału krajowego wpłynęło za rok budżetowy 1874. do skarbu krajowego dochodu z dodatku krajowego 2.042.094 złr., a przeto więcej o 52.569 złr. Ta różnica pochodzi z powodu wspomnianego już w sprawozdaniu komisji; mianowicie Wydział krajowy rachunki z r. 1873. w tej rubryce dochodów zamknął wyjątkowo z dniem 30. kwietnia 1874. i wszystkie kwoty, które po dniu 30. kwietnia wniesiono do skarbu krajowego tytułem zaległości dodatku krajowego z lat dawniejszych i z roku 1873. wpisywał już w swoich rachunkach na dochód 1874. r., z którego znów rachunki zamknął z dniem 30. czerwca 1875. r. odpowiednio przyjętej niedawno zasadzie; natomiast c. k. krajowa Dyrekcyja skarbu, stósownie do zasad z dawną obowiązujących władze rządowe, wszystkie zaległości dodatku z r. 1873. wpisywała na dochód tego roku aż do 30. czerwca 1874. r., bo zamykała zawsze rachunki z dniem 30. czerwca, tak za 1873. jak za 1874. r. Przeto zaległości dodatku krajowego z r. 1873. wniesione w maju i czerwcu 1874. r. zapisał Wydział krajowy w swych rachunkach na dochód r. 1874., a c. k. Dyrekcyja skarbu zapisała je jeszcze na dochód r. 1873.

W y k a z

pozostałych zaległości z końcem roku budżetowego 1874. (t. j. z końcem Czerwca r. 1875.) każdego podatku i dodatku krajowego w porównaniu z takimiż zaległościami z końcem roku budżetowego 1873. pozostałymi.

Przedmiot	Podatek gruntowy	Domowo czynszowy	Domowo klasowy	Zarobkowy	Dochodowy	Razem	U w a g i
1 8 7 4.							
Zaległość podatku	391.108	139.857	184.710	226.984	239.261	1,181.920	zaległości
Zaległość podatku bez dodatku wojennego	312.886	111.886	105.549	136.190	119.630	786.141	po koniec Czerwca 1875. z należności za r. 1874.
Zaległość dodatku krajowego	93.865	33.565	31.664	45.857	43.889	248.840	przeniesione i zapisane na należność r. 1875.
1 8 7 3.							
Zaległość podatku	438.232	135.412	202.743	198.781	181.911	1,157.079	po koniec czerwca 1874. z należności za r. 1873.
Zaległość podatku bez dodatku wojennego	350.586	108.330	115.854	119.268	90.955	784.993	
Zaległość dodatku krajowego	105.175	32.499	34.756	39.780	34.286	246.496	przeniesione i zapisane na należność roku 1874.

